

Referat despre Stonehenge - prima parte

Cel mai impresionant cromleh din cate s-au pastrat, cel mai frumos monument megalitic de tip henge, unic in lume din punct de vedere arhitectonic, este Stonehenge, din sudul Angliei.

Impresioneaza in primul rand modul in care marele cromleh ii apare privirii vizitatorului: izolat in mijlocul unei intinse cimpii (la 12 km nord de Salisbury); soseaua care duce la monument coboara in debleu si dispare in locul de parcaj subteran al autocarelor. Intregul complex a fost conceput in centrul unui gigantic val circular de pamint cu diametrul de peste 11 km, cu o singura intrare prin care pornea spre monument o strada, lunga de 2 700 m si lata de 91 m. In jurul ansamblului central era un intreg complex de necropole, cu tumuli. O scenografie intr-adevar perfecta.

In forma sa originara (la care s-a ajuns, la intervale de secole, prin perioade succesive de constructie) ansamblul se compunea din 110 menhiri de dimensiuni diferite, dispusi in patru cercuri concentrice (actualmente ramase incomplete doar trei). Asa cum se pastreaza azi, monumentul consta dintr-un sant circular, a carui margine interioara este inaltata, formand un val care avea functia de a demarca incinta sacra. Imediat in interiorul valului si formand un cerc perfect, 56 de gropi ("gropile lui Aubrey") contineau oseminte umane si cenusa celor incinerati dar probabil ca la origine erau gropile in care erau plantati menhirii cercului exterior legati in partea superioara prin dale asezate orizontal in forma de arhitrava, incat cercul era continuu, inchis.

Urmeaza cercurile concentrice de blocuri monolitice (dintre care, azi multe disparute). Cercul exterior (vizibil azi) cu un diametru de aproximativ 28 m, este constituit din blocuri de gresie terciata; initial in numar de 40, au mai ramas 17 in picioare, plus alte 8 cazute sau fragmente. Aceste blocuri, cioplite prismatic, au inaltimi diferite media fiind de 4,10 m. Erau unite prin les-pezi-arhitrave incastrate la capatul superior al monolitilor (unde 5 arhitrave se mai afla si azi in pozitia lor originara), incat cercul format era continuu. Al doilea cerc existent (incomplet) si azi, cu diametrul de 22,50 m, era la origine compus din 40 de blocuri (sau din 60 - dupa Atkinson), dintr-o roca eruptiva de natura bazaltica (dolerit). Sunt asa-numitele "pietre albastre" desi nu toate au culoarea albastruie de dimensiuni variabile, maxima fiind de 2,40 m. In interiorul acestui cerc, cinci grupuri de "tril iti" (doi menhiri si arhitrava) sunt dispusi in forma de potcoava in centrul careia, alte "pietre albastre" alcatuiesc o alta potcoava.